

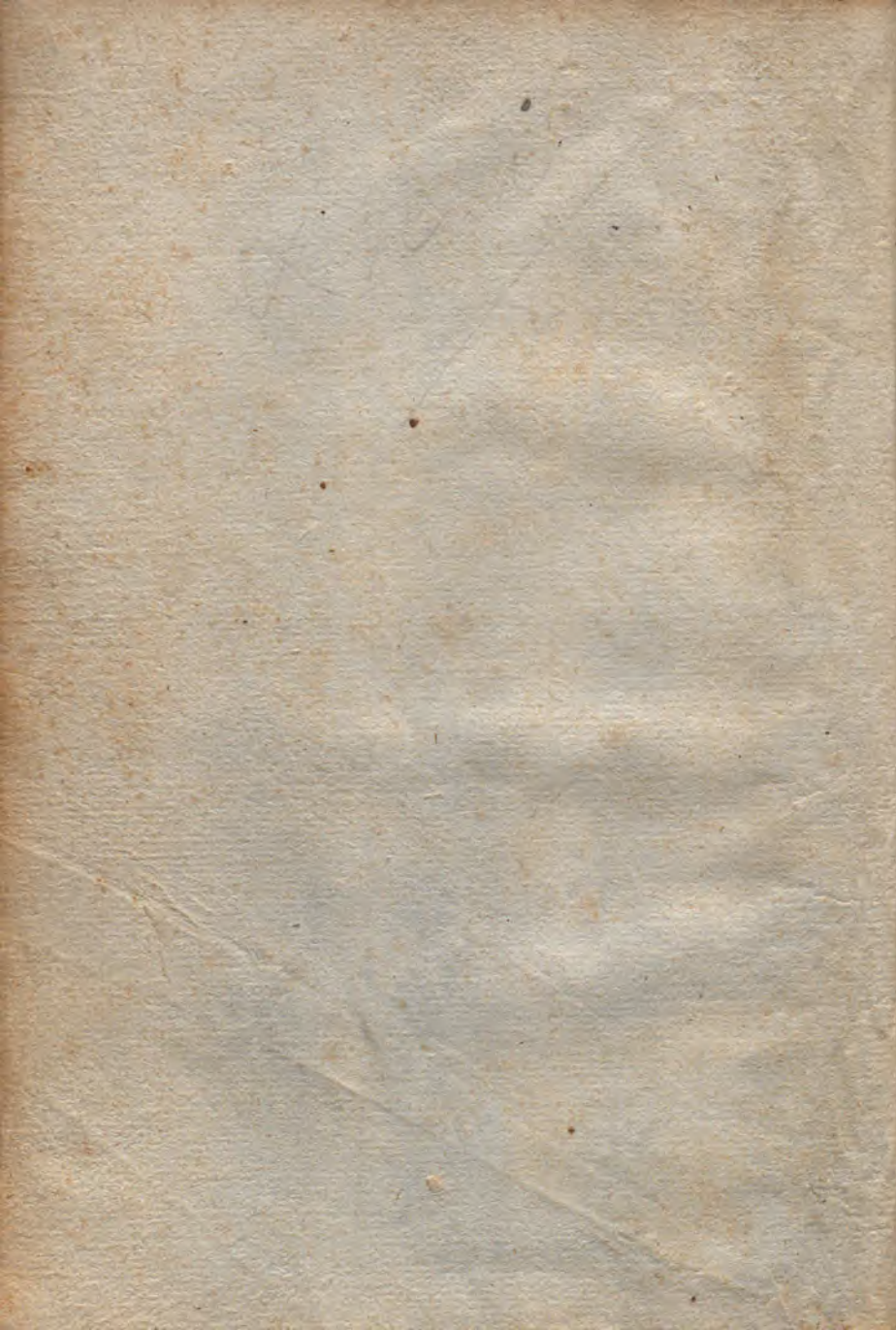
9 otras diferentes

2 me.

~~115-9~~

~~115-9~~

~~(11-9)~~



I.

LAVDINI FOVITIS HIEROSOLIMI
TANI AD FRANCIN^{UM} BELTRANDI
COMITEM IN EPISTOLAS MAGNI
TVRCI. PRAEFATIO.



Pistolas a me nup̄ i lucem editas: ad quē
potius mitterē fr̄acine: quam ad te: habui
neminē. i quibus non tam mihi laus scri-
bendi: quam uoluptas quaesita est. Nam cum mei
gratia colligendi Cicianum Campaniæ oppidū
secessissem: has quidem per ocium minus accurate
scribeas edidi. ut & tibi sollicitudinis & studio-
rum rationem non inuito redderemus. Commeta-
rios uero: quos olim ad summum pontificem scri-
bere aggressus fuero: ut in aliud tempus remit-
terem: suscepti operis magnitudo efficit. At scio
me tamen in hac re multorum maledictis expo-
nere. Adeo peruersa hominum ingenia sunt: ut
nemo ex cōsciētia recti: sed frontis arbitrio quisq;
iudicet. Sic ubi iam pridem uerum amisimus:
hoc de me posteris iudicium relinquo. Nunc pu-
eri nasum rinocerontis habent.

ARGVMENTVM EPISTOLARVM.

Mauometes Turcorum Imperator: cui postea ex mag-
nitudine rerū gestarū magnus Turcus cognomēto

Fl. 695-

fuit : Cum Asia potiretur (auctis paterni regni
uiribus) in Europam copias ingentes per Elef-
pontum classe traiecit : quibus mox Bizantium
nobilissimam Constantini urbem ui captam ex-
pugnauit. Missiam uero utramque : Galathas :
Thraciam : Achorā : Peloponessum : Acarnanes :
Etholos : Ambrachiam : Epyrum : atq; omne ylli-
ricū laus in potestātē redegit. Asiae uero minoris
regna circiter .xii. obtinuit Pontum : Bithuniam :
Capadociā : Paphlagoniam : Ciliciam : Paphiliā :
Liciam : Cariam : Lidiam : Phrygiam : atq; omnē
Helespontum : quibus imperat. Epistolas uero
ad innumeras orbis gentes plurimas didauit.
partim Syro & Graeco sermone compositas :
partim etiam Scytica lingua scriptas : quas quidē
Laudinius Eques hierosolimitanus : earum post
sententias assecutus : latinas edidit.

TVRCVS Z ANCASSANO REGI
PERSARVM.

Audio te ad leptam (Euphrate superato) copias
ingentes traiecisse : quibus mox Parthorū fines
ingressus : omnia belli incendio late uastaueris .
ac tuorum impetu facto : exercitum in Armeniā
traduxisse . ut quae post urbū dirreptiones : uicos :

et ut in...
 I prodi...
 les...
 Dap...
 virum...
 fel...
 v...
 p...
 ita...
 et...
 g...
 m...
 S...
 A...
 v...
 P...
 S...
 H...
 Q...
 S...
 S...

4

.III.

contendit. Syriam præterea omnem & Egyptum
 ꝛi prædā sibi destinavit. Nusquā adeo innumerabi-
 les copias tanquam ingentes exercitus in unum
 coactos esse memoria prodium est ut Xerxem :
 Darium : Porrum : & Alexandrum magnitudine
 virium facile superavit. Accedunt his milia equitū
 sexcenta. ac etiam totidem pedium. Apparatus
 uero belli magnificus & locuplex. Tentoria uero
 gemmis : ac etiam uario lapillorum genere distin-
 cta : regiam suppellectilem ostendunt. Pellices
 in contubernis totidem : quæ pueros ultra septi-
 gentos adesse memorant. Eunuchi præterea cum
 metatoribus impedimenta secuti ad sex milia re-
 feruntur. Arma etiam cuiusq; generis ad usus
 castrorum affirmant. Galicos toraces : Numatina
 Hispanorū scuta : Latinas Ocleas : Sagittas Cy-
 donum Cretenses : Arcus particos : & Egipiorū
 sarissas. Hæc tibi omnia ꝑ speculatores nostros
 quam diligentissime cognita nuntiamus. Quis enī
 aduersus eum temere quicquam audeat : qui cum
 diis ipsis de imperio certare uideat : aut quisnam
 rebus suis consulere non curet sedulo ob incuriā
 faciliter perituris ?

Ino 1342

TVRCVS SEXVARI.

Que nobis de apparatu Zancassani per legatos si-
gnificasti: militum quidē nostrorū animos auxere
Quibus ad diripienda hostium castra spes lon-
ge melior ac belli fiducia accesserit. Pellices uero
gemmas atque exercitus ornamenta: nihil ad ui-
ctoriam conferre existimo: quæ cum hostibus impe-
dimento sint: nostrorū potius animos ad prædā
accendere uidentur. Nec tamen de apparatu regio
nec deliciis contendimus: sed de uictoria. ac mili-
tum uirtute. quibus regna parari soleant. Copias
adeo innumerabiles facile contēnimus. Imperita
enim multitudo ad fugam promptior est: quā ad
uictoriam.

SOLDANVS TVRCO:

Cum tot usq; uictorias rerum gestarum magnitudinē
ipse de te audiam: nulla quidem ratione satis ad-
duci possum: hæc uel tua uel militum uirtute geri:
sed fortuna pfecto: quæ in omni re dominatur.
Neque tamen ipse tuis laudibus inuideo. Quis
enim uirtutem etiam in hoste non probet? Sed
ea quippe est rerum humanarū imbecillitas: ut

.III.

nisi cuncta fati necessitate regantur: fortuna potius omnia ludibrio exposita sint: quam uel prudentia hominum aut consilio recte gubernari queant.

TVRCVS SOLDANO

Longe quidem aberras: si eos qui res consulto agunt: fati omnia credere existimas. Virtus profecto nunquam fortuna regitur: sed ratio ipsa animi est: quae in cunctis dominatur. Et qua ceteris animantibus ad eos propius accedamus. Tu uero tamen eorum quae tot ac tanta gessimus rationem accipe. Si nobis speculatores et uigiles non desunt. Si nobis etiam miles ueteranus adest. Si tyro quiuus ex omni numero delectus. Si praeterea exercitus ingens uincere assuetus: uinci uero nunquam. Et qui longas hyemes sub pellibus durissime agat ac maximis sepe itineribus: periculis: laboribus et uigiliis terra marique expositus sit. nullaque bellandi intermissione fatigatus: et cuius acies nunquam loco cesserit. ac nemo pedem referre audeat. Et qui frigoris estus ac inedia patientissimus sit. nec fractus in aduersis: nec in secundis elatus. Et quae mala postremo omnia uirtute superauerit. et longinqua

domo militum tot innumeras orbis gentes & incre-
dibiles sepe hostium exercitus fuderit. Cuius &
ipse gratia uniuersi pene orientis Impator cōsti-
tutus sum Si hæc igitur omnia fortunam uocas : &
casu euenire : fateor cuncta equidem fortunæ lu-
dibrio agi.

TVRCVS PONTIFICI ROMANO.

Corinthum Achaia nobilissimam Etholos : Acar-
nanes : Macedoniam : atque omnē Peloponessum
armis iuasimus . Vicos præterea : agros : & oppi-
da late incēdio depopulati : ut mox i Italiā bellū
transferamus . Hæc tibi omnia cum summo chri-
stianorum metu ac detrimento nunciamus .

PONTIFEX ROMANVS TVRCO .

Quod Græciam omnem ferro igneque uastaueris :
non tam crudelitatem in hac re tuam : quam tot
urbium dirreptiones ulcisci paramus . Neque &
enim uictor hostibus ignoscere poteras : qui tu-

V.

is etiã immãnitãte scelere ac libidine nunquam pepercisti. Nec enim pium fasue quicquã apud homines esse potest: cui (neglecta religione) deus in contemptu sit. Nos tamẽ uero nullum a te bellum in Italia metuimus. Facile eĩm scelerata hominum arma cõtemnit: qui dei numine ac p̄sidio tutus est.

TVRCVS PONTIFICI
ROMANO.

Frustra per deos immortales nobiscum agis: qui nec tecum de pietate: nec de religione: nec iusticia: sed de imperio contendimus. Vter armis uictor extiterit iustior: eidem belli causa debetur. Crudelitatem uero: ac etiam scelera: quae duo nobis grauiissima obiecisti: ideo in captiuos exercemus: ut eum esse me re quidem expiantur: quem uerbis homines praedicant.

PONTIFEX ROMANVS
TVRSCO.

Et si tecum nobis iustissima belli causa est: non pari tamen scelere uel etiam ipsa libidine regnandi:

Sed pro tuenda hominum libertate arma sump-
simus . Quis enim mores tyranni perditissimos
æquo animo ferat ? Nanque quod plerumque in
cæteris usu euenit : ut uel metu uel odio : non nūq̄
etiam ira in subditos acerbiores reddantur . Ipse
omnibus sponte immanior es : qui crudelitate po-
tius quam uictoria gloriaris . ac ea tanquam pa-
rum sit admisisse . Captiuus etiam semper calami-
tates exprobasti . Meritas igitur penas exolues .
Uictor enim scelerum deus : uindictæ tarditatē sup-
plicii grauitate compensat .

TVRCVS VENETIS .

Ad patras ingenti cum exercitu ueni . uidi . & uici .
hæc uobis cum maximo rei publicæ detrimento
nunciamus .

VENETI TVRCO .

Nec belli usu : nec uirtute militum : sed nos fortuna
ad patras superasti : quæ cū minime sit ī potestate
hominū sua eandem ipse rerum uicissitudinē : qua
nūc leuissime oīum stolidissimū gloriaris : expecta .

. VI .

Parū enim laudis uictoria habet: in qua plus fortuna: ludibrio actum est: quam hominum uirtute seu consilio prouisum .

TVRCVS GRECIE
MAGISTRATIBVS

NON pigebit uos tandē ab armis discedere: quos uicti a me uictos acie: bellū adhuc reparare audio. Victores enim arma decet inferre. Victos quidē obtemperare legimus . Tutius igitur esse uobis ducimus æquas pacis conditiones accipere: quam si rursus a me bello supati : pacē simul & arma amiseritis . Nam sera nimis est : post cladem deliberatio .

GRECIE MAGISTRATVS
TVRCO .

Nec prius ab armis discedemus : quam te cū bello congressi propulsemus iniurias : quibus nos abs te uictos fuisse totiens tua ex dementia gloriaris . Dubios enim rerum euentus & cōmunem belli fortunam non ignoras . Pacem uero quam ut uobis obtulisti recusamus . Minime quidem rei gerendæ consilia apud hostes querenda sunt .

TVRCVS VENETIS .

Classe uestra : quam ad belli naualis usum maximā comparastis : Litie maritima infestari audio: ac uos late regni mei fines depopulatos Arhaliā philie urbem armis circumfedissee . Videte obsecro quos tandem exitus hæc habitura sint . Aliena temere oppugnat: qui egre sua bello tueatur. Vos nanque post amissam Calcidem seruare potius rē publicam ac nominis dignitatem retinere oportet: quam armis imperium querere.

VENETI TVRCO.

Nec Peloponessus nec Calcis equidē ipse iam pridē bello amisse : nos ab oppugnatione perterrent : quas non ipsa uirtute militum nec uiribus expugnaras : sed facta nostrorum deditioe in potestatem redegit. Nos tamen qui non armis perfidiā: sed uictoriam querimus : omnia tuis infesta mari ac terra classe reddidimus . Nec enim ad generosi principis animos uirtute accedit : qui non iure belli captas urbes : sed infidiis proditas in deditioem accepit .

.VII.

TVRCVS GENVENSIBVS.

Audio Menedorum uestros apud ciues graui mei
 nominis cōtumelia sepe contionari: tanquam nos
 iniuria aliqua maledicendo afficiat. Erratis uehe-
 mēter. non enim maledictis uobiscum: sed armis
 contendimus. atq; is de se facile rumores ī hoste
 contemnit: qui regnādi libidine nullā iam pridem
 apud homines infamiam declinauit.

GENVENSES TVRCO.

Nec patrum auctoritate Menedorus: nec urbis decre-
 to ciues te nostri probris omnibus insectantur:
 sed priuato quodam & īexpiabili odio: quo tibi
 omnes ad iniuriam prouocasti. Hos uero non
 maledictis iniurias: sed armis propulsamus. parū
 tamen nostra sententia rei conducit: qui de te ferāt
 in conditionibus rumores. Nullam quidē honesti
 rationem exigit uitæ male actæ turpitude.

TVRCVS NARITIIS.

Dementiam uestram: non belli meum accusamus
 Naritii: qui a me uobis arma ulro inferri per-
 suasi estis: tanquam nunc sibi in mures predam
 leo mediteatur. Non pudet uos igitur Culices

in Elefantem conflicere .

NARITIL TVRCO

Vtinam uilis prædæ naritios contemneres : ipsi enim ad uires parum tuas respiceremus . Sed nobis ignosce tot mala in hoste perpeffis . Nos quidem præterita : futurorum rationem habere cõpellit .

TVRCVS CORCYRENSIBVS.

Fassus mihi estis iniuriam corcyrenses : qui abrachiaë fines & late Acarnanũ agros depopulati : omnia in prædam diripuistis . cum tamen ipse uobis totiens antea ignouissẽm . Sed qui prius iniurias intulere : grauiorẽs ipsi expectent necesse est .

CORCYRENSES TVRCO .

Erras uehementer : si nos tibi fassos iniuriam tantum existimas . nec tuorum clades & belli detrimẽta intulisse . Nos ideo aduersum te prius arma sumpsumus : ut grauiora in hostẽ moliamur . Necq; enĩ tyranni crudelitatẽ ferre æquo animo possumus : qui nullo immanitatis scelerum ac libidinis genere onmisso : uim omnibus attulerit .

VIII.
TVRCVS REGI CIPRO^{RE}.

Ad Kalendas sextiles cū exercitu ī Ciliciā perueni:
ut Tharsiam urbem opulentissimam expugnari ē.
Lupum uero classis tue legatum: nō longe a phre-
atis captum occidimus. Tu igitur: qui paternum
regnum adeptus es: nunc fortunæ leuitatem me-
tue. Nihil in humanis rebus diuturnum atq; idem
foelix esse potest.

REX CIPRORVM TVRCO.

Cum bello Cyprum repeterem: nullis paterni regni
uiribus hostem ad Ceraunia uici: qui tūc meorū
ope destitutus: apud Carras exulabā. mox tamē
insulam parua manu īgressus incredibiles hostiū
copias superauī. ut me quidē oēs Euagorā antesse
prædicarunt. Nos igitur oīa consulto gerimus: ac
militum uirtute. nec tam bene gestis gloriamur:
quam futura prouideamus. Tibi uero præsertim
fortuna longe metuenda est qui tot rerum successi-
bus ac nimia usus foelicitate uidearis. Nā omnia
fatis cōmittere: non tam homini incertum est: quā
sepe temerarium.

TVRCVS METHONENSIBVS.

Nec urbem uestram Methonenses oppugnare: nec
tamē ab exercitu nostro tutā esse uolumus: donec
(belli diuturnitate) Cives in odiū arma uerterint.
Sic enim ualitudine semp aduersa laborātibz :
mors nempe langoris. tedio exoptatior est: quam
uitæ longitudo.

METHONENSES TVRCO.

Parū siquidem semper arma fecimus: quæ ignauis
terrorem fortibus uim nullam afferant. Tu tamē
esse de nobis sollicitus desine: qui sine hostium
cōsiliis: aduersa præferre didicimus. Scito prætea
nūquam arma in odium uerti: quibus aduersus
tirānum patriam libertatem parentes ac liberos
egregii ciues tueantur.

TVRCVS CCRONENSIBVS.

Non pudet uos Coronenses ter ad Mantineam acie
superatos uires & exercitus reparare. An ne ideo
bellum semper geritis: ut uinci totiens sero peni-
teat. Si uero pacis obtinende gratia in nos arma
sumpsistis: timori uestro ignoscimus. Si rebus
afflictis uincendi spe: insaniam accusamus.

VIII.
CORONENSES TVRCO

Qui bellum totiens in hostes moliuntur: hi se quædam
pactis studiosissimos longe omnium declarant:
pax uero nulla ciuibus aut securitas reddi po-
test: nisi pugna cum hostibus commissa. Nam belli
semper & pacis arbitria in uictoria posita sunt.

TVRCVS FLORÉTINIS.

Mercatores uestri qui Galathis & in Ponto negotiantur
ad nos Thessalonica oratum misere. ut illis ut
Ægialia a publicanis & comestus omnes liberi
essent. Nos igitur: quibus nihil pulchrius est: quam
in amicos liberalitatem ostendere: uestros ciues
libertate donauimus. Nam qui benemeritis de
se beneficium contulit: is non tam aliquid exhibe-
re: quam referre gratiam uidetur.

FLORENTINI TVRCO.

Beneficiorum magnitudine a te profecto superamus
gratitudine uero animi nequaquam. Nam dignum
te aliquid in ciues nostros contulisse: id quidem
multifecimus semper. At nos uero maiora tibi
uiribus referre pluris hoc esse ducimus. Non enim
magnitudine rei beneficium: sed uoluntas animi

officio pensanda est

TVRCVS PONTICIS .

Naues onerarias : quibus ueluti propugnaculis maria infestabantur: captas in Egeis ad uos remissimus . Neq̄ tamen p̄ deos immortales ut aliqd̄ ad gratiam contulisse uideamur: nobis multo q̄p̄ pe gloriosius est liberaliter in omnes plura conferre: quam accipere .

PONTICI TVRCO .

Liberalitate in omnes uiri: quid hercule aliud est : q̄ hominum gratiam promereri? Tu uero nauibus ad nos remissis ex hostibus iam pridem : nunc belli socios reddidisti . Adeo pulchrum est iuri-
as in gratiam commutare.

TVRCVS CRETENSIB̄

Turpe quidem nobis est Crentenses amicitiam colere i qua bellum potius aduersum nos quam pacem ostenditis . Sed uidete quaeso: ne uobis temerarium sit: eos mox ut hostes formidare: quos prius socios nullo iure contempsistis . Multos enim sepe conatus sui penituit .

CRETENSES TVRCO

Et uim ui repellere : ac dolum dolo nestere : nobis semp̄ maioris instituto licuit: neq̄ tamen amicitiam

uiolamus : si inimicorū iurias ulciscimur. Sed
quo nam pacto tu a nobis fidem exigis : quam
ipse nemini unquam antea prætististi.

TVRCVS CHIIS .

Tributa uobis chiū remisimus . nam cum uestroze
erga nos meritoze magnitudinem respiceremus
uos quidem esse iussimus immunes . Non enim
ab amicis pecuniæ : sed fides exigēda est .

CHII TVRCO .

Non quod pro tua erga nos liberalitate optauis
id enī uotis minime assequeremur : sed quod ua-
luit grās tibi imortales habemus ī posterum
Hoc nobis tamen solatio est : quod facultate ab
amicis non liberalitate uincimur.

TVRCVS EPIDAVRIS .

Abideos Phriges & Dardanos maris antea p̄do-
nes nunc classe ad Milas interceptos : ac uariis
cruciatibz enecatos audio. Id quidem a uobis
iure belli factum existimarim. Liburnicas tamē
ac biremes incendio absumpsisse turpissimum
ducimus . Non .n. bellum uobis cum nauibz qd
uero sentiant : sed cū rectoribus suis gerēdū est.

EPIDAVRI TVRCO

Et pyratas iure belli captos & liburnicas incēdio

X.
absumpsimus. Illos uero quod nos sepe incursio-
nibus infestauerunt. has quidem quod latrones sinibus
nostris inuexerant. Par ergo duximus naues cum
rectoribus suis incendere: quae predam nostrorum
ac spolia in astra auerterent. arma enim quibus
oppugnantur pro hostibus habenda sunt.

TVRCVS NAVPLENSIB.

Non cessabit ab iniuria Nauplenses: qui fines
Acheorum ingressi: multos quidem mortales cre-
bris excursionibus in predam adduxistis. Quo
pacto. n. fieri potest: ut qui metu clausi permantur
obsidione uictoris agros & oppida late incendio
uastauerint: Sero tamen patriam consulere uideatur:
qui desperatis rebus conantur extrema.

NAVPLENSES TVRCO.

Et patriam in primis ac ciuium saluti: quibus omnia
debentur uitam obiecitimus. Aut enim pro defen-
sione Rei publicae salua nobis libertate honestissi-
me cadendum est: aut depulso tyranni iugo: pri-
stinam retinebimus libertatem. Nihil uero pul-
chrius esse ducimus: quam parentibus: liberis:
ac rebus postremo omnibus: patriam libertatem
anteponere.

. XI .

TVRCVS PANNONIIS .

Virtutē uestram Pannoniū & si bello maximam sepe
 declarastis : plus tamen uobis incōmodi attulisse:
 quam boni quicquam usum didicistis . His uero
 qui maiores uirib; animos gerunt : semper affuit
 in bello temeritas .

PANNONII TVRCO .

Nec belli a te consilia: nec armorum quibus oppu-
 gnamur: rationē ab hoste exigimus . Satis pru-
 dentia quidem gerendis rebus habere existimāē
 qui uirtute animi & constātia uictoriam sibi cū
 laude pepererunt .

TVRCVS MACEDONIB; .

Legati ad me uestra mandata pertulere: quib; nos
 ad odium potius quam ad gratiam prouocastis
 Vos enī toriens uictos & supplices decere ma-
 gis uidebatur pacis conditiones recipere : quam
 auferre impudentius . Turpe quidem ē calami-
 tantibus affectos superbe cum uictorib; agere .

NACEDONES TVRCO .

Nulla tecū nobis ex equo pax esse potest: qui ue-
 ri patriæ libertatem studeamus : ut uero armis
 imperium querere . nec tamen nisi constanter &
 ingenue de Re publica loqui possimus : qui

pulchrius libertate nihil apud homines esse
ducimus. Hoc tamē cōmune tyrānis uiciū ē: ut
gravi semper odio liberas ciuitates insequantur.

TVRCVS ASIATICIS.

Oratores uestri apud Zizicum legationem expo-
suere: quibus re nobis hostes uerbis quidē socios
ad arma ostenditis. Aut igitur naues longas
quam primum nobis subsidio mittite: aut bellū
eligatis. Neq; enim uerbis semper amicorū uo-
luntas: sed cum facto opus sit tamen maxime
rebo declaranda est.

ASIATICI TVRCO.

Quod multa coram per legatos pollicemur: re autē
per pauca exhibemus: alteri grati quippe ani-
mi est: alterum inopiæ ascribendum. Munera
uero ad te per Mearchū misimus: quæ si tuis
animis fortasse minora uidebunt: nostris tamen
uirib; maiora fuisse existimabis.

TVRCVS BITHINIIS.

Nec ad belli usum naues: nec pecunias ī tempore
misistis. Tarditatem igitur uestram accusamus:
Videte obsecro: ne nobis infensi reddant: quos
per negligentiam contemnere uidemini. Præstat
enim uoluntaria semper in hostes arma sumere:

IIX

quam post introitus ad bellum coort.

BITHINII TVRCO.

Naues ex omni numero xx. nuper incēdio cōsumptas amisimus. Reliquæ uero ad maleā partim illis scopulis: partim etiam absorptæ p̄fundo in hostium conflictu periere. Pecunias uero oēs belli diuturnitate exhaustimus. Ignosce igit̄ tot fortunæ calamitatibus affectis. Nulla. n. liberalitate uti possunt: q̄ extrema rezinopia laborāt.

TVRCVS DELPHICIS.

Nec apollinis uestri oracula: nec medicinæ auctor Esculapius uos omnino ab insania liberarent: q̄ rem adeo inconsulte gessistis. ut ne minerua q̄dē ipsa consilium uobis in tanta dementia afferre queat. Nam corporis sepe langores ope adhibita curantur: morbo quidem animi uis nulla mereri potest.

DELPHICI TVRCO.

Sapientia quidem a rebus gerēdis plurimū distare uidetur. Nobis tamen quod & medicis plerūq̄ euenit: qui aliorū morbos ad sanitatē perducunt sibi uero nequaquā medentur.

TVRCS PERGAMENIS.

Expeditionē aduersum euboicos pergameni susce-
pimus. Vos ideo nobis ad Marathonas occur-
rere iussimus ut qui uestram semp̄ erga me fidē
opportune declarastis : nunc etiam cum opus sit
celeritatem ostendite. Duplex illis gratia debet̄
qui in dando nō solum beneficio liberales : sed
etiam promptissimi in exhibendo uideantur.

PERGAMENI TVRCO.

Classe īgenti ad bellū proficiscitur ut uires nō solū
tuas augeamus : sed calcidēses fortius oppugnē
Illis tamen gratiæ nequaquā habēdæ sunt : qui
cū possint quod iure debēt liberaliter exhibeāt.

TVRCVS MITHELENIS.

Fides uestra Mitheleñi & si omni tempore nobis
perfecta est : nunc eam tamen maxime omnium
declarastis : quos quidem urbis portas hostibus
occlusisse audio. Non enim aliorum perfidiam
libenter imitamini : qui nouis semper rebus studēt
Adeo pulchrum uobis est amicitiaē iura simul
ueri atq; armis patriam defendere.

MITHELENI TVRCO.

Bithinei quibus extincta omnino Re publica sub
tyrānide perpetuo agendū est : satius ī potestate

XIII.

unius esse duxerunt: q̄ multorum regna experiri.
fidē igitur nostrā in hac re nō tā p̄bare debes :
q̄ admirari prudentiam. Non enim eos libenter
imitamur : qui morbo incurtabili laborantes :
multos sibi medicos adhibent. nullam tamen ad
crebra remedia corporis ualitudinē recipiūt .

TVRCVS AMAZONIIS .

Si pro uenda ciuium libertate Amazoni bellum
aduersus me susceperitis : non tā uos ipse hostes
iudicarem: q̄ egregios ciues pro patria : liberis :
ac parentibus arma sumpsisse. Sed nulla quidem
ratione psuaderi ualemus : eos nunc uirorū ip̄ia
recusare: quos olim regna scēmarū tā diu perat
lisse audio.

AMAZONII TVRCO .

Amazonidum regna : quæ nobis ad contumeliam
obicere uideris : nos minime quidē aliis parere
hortantur. Turpissimū enī ducimus : uiros scēmi
narum uirtute superari . Eos igit̄ inuictos armis
& principatu dignissimos arbitrare: apud quos
etiam mulieres imperare didicerint.

TVRCVS ILLIRICIS .

Nec urbē uestrā armis tueri : nec diutius obsidionē

premi sustineris . aut igitur uictis leges accipien-
 dae sunt: aut arma tyranni propulsanda. Demē-
 tium sane est ōnibus sociorū auxiliū atque ope
 destitutus: cum Rei publicae detrimento bellum
 protrahere.

ILLIRICI TVRCO .

Cum nobis semper animos ad retinendā libertatē
 affuisse non ignores: spes adhuc nostras libet
 amplectimur. Neq; uero in deterius labi fortuna
 potest: ubi afflictis reb; opem afferre nequeas .

TVRCVS RHODIIS .

Si uobis eadē Rhodii quae animi est: uirū quoq;
 magnitudo par esset: uos longe quidem omnium
 inuictissimos ducerem. Sed cū uiris equis armis
 pecuniis & cōmeatu bella parentur: uestrā ma-
 gis fortunam respicere oportet: q̄ nos temere in
 pugnam lacessere. Minime enim par ratio uidet̄
 hostem posse animis atque eadē uirib; superare.

RHODII TVRCO .

Et uires nobis atque animos semp affuisse multis
 ac maximis uorū cladib; non ignoras. ōniacq;
 ad necessarios rerum usus abunde cōparauimus
 ut non minus domi Rhodiorum prudentiam

XIII.

quam foris in bello magnitudinem animi admirere. Nos uero & si armis inferiores sumus : a te profecto fortuna: nō uirtute superamur.

TVRCVS RHODIIS .

Audio uos Rhodii nunc fossas urbis ingentes ac triplici uallo muros circūduxisse: portus uero geminos ad Mādrachium Collosi ferreis arctasse catenis : ut ciuitas ab icursu hostium libera sit: & nos ab oppugnatōe uestra deterreamur. Res profecto memoratu dignissima. Quid .n. pulchritus : quam libertatem: patriam: liberos ac parentes (seruata re publica) armis defendere? Sed quā tamen uobis animus est per deos imortales tam ingenti apparatu nostris uiribus terra ac mari obistere? Post enim Bizantium: Lesbos: Peloponessum: & Calcidem expugnatas : uos alias potius urbium fatum decet imitari : quā in exemplū eladis prebere. Nam qui uiribus maiora audent: temeritatis quidem penas sepe dederunt .

RHODII TVRCO .

Græcorum nobis captiuitatē nō tā comēorare debes quā nos alius in exemplū uirtutis referte . qui iustiore

belli causa meliorem quoque rerum fiducia gerimus. Te uero seme ad Com: bis etiã armis ad Calymnum urbem uicimus. Soldani quoq; babiloioꝝ regis uires & arma obfessi p̄ligauimus. Egyptus uero Syris & phenicibus nauarcha Rhodii bellum sepe intulerũt. Nolite igit̄ aduersum innumeras orbis gentes uictoribus fiducia tam nobis exprobare: qui alioꝝ potius aduersum te animos uirtute nostra augeamus: qua ex captiuoꝝ cõmemoratione terreamur.

TVRCVS EPIRIS.

Dirachium: Apoloniam: atque omne illiricũ latius ab exercitu nostro infestari: nuper ex legatis Molossorum cognouimus atque uiarũ angustias latronib; obfideri. nihil ue intra Macedoniam tutum esse reuulerunt. Nos uero Epiri iam pridem fatis omnia credidimus. ac ius i armis experimur. quãobrem pristinae uirtutis m̄ores decere uos magis arbitror acceptas ulcisci iniurias: quam de his frustra p̄ legatos uerba facere. Non enim oratione: sed bello uis hostium propulsanda est.

XV.

EPIRI TVRCO.

Si nobis id quidē armis licuisset: acceptas ab hoste iniurias ulcisci mallems : quā de his tecum per legatos agere. Sed cum nullis uiribus id assequi ualeamus : fatius quidem esse duximus pacē ab hostibus petere: quam bellum frustra moliri. Nā recte omnia consiliis prouidisse: nō tam prudētia debet quam fortitudinis uideri .

TVRCVS DALMATIS.

Tributa uobis imperauimus : quæ cum sero nimis exhibeant: id facere inuitos ostenditis . Aut igitē fidem uestrā (cum opus sit) re nobis cōprobate: aut bello uos hostes declarabimus . Minie quidē decere uidetur in amicicia dissimulatio .

DALMATAE TVRCO.

Tarditatem minime rostram accusare: sed inopiam debes . Nullo enī pacto exhibere tributa possunt: qui nullam cogendi pecunias facultatem habēt . Quamobrem minime hostes iudicandi sunt: qui fide tantum in amicos : liberalitate uero nulla ob inopiam utantur .

TVRCVS APPVLIS.

Brutiorū urbes atq; omnē late Appuliā iure belli repetimus : qui ut Græcos armis subactos nostro

adiecimus impio: nūc eā quocq̄ italie orā armis
inuadere paramus: quā magna quōdā Græcia
uocitata est. Vos igit̄ aborigenes urōs pulcherrīe
imitari: deditiōne facite. Turpe q̄dem uidet̄ egre-
giis ciuibz: ab instiuto maiorz ac patriæ legibz
APPVLI TVRCO. (desciscere.

Qui oīa ex libidine agūt: uis sibi quid est ī armis
esse declarāt. Tu uero & si nos græcorz calami-
tate sequi iubes: nō tam nobis eorū leges quam
regnum psuadere niteris. Sed nullo pacto fieri
pōt: ut tibi cæteris ad gratiā p̄p̄tiores red-
damur: qui captiuos (oībz a te supplicis affectos)
iter uarios cruciatus crudelissime enecasti. Facile
enī clemētia liberalitate & iusticia regna parari
solēt: difficillīe uero sub tyrānide armis retineri.

TVRCVS BRVNDISINIS.

Portus nobilissimi ad nauū receptacula: atq̄ urbis
uestre situm: ex legatis Messapiorum cognoui-
mus. Vos idcirco cum hydruntinis belli socios
nobis ad arma pollicemur. Copias namque
in Italiam traicere paramus: quibus ingenti
comparato exercitu: uictoriam consequamur.
Minime igitur eum uos decet asp̄nari: quem ob

XVI.

iusticiam sui diligere possint: atque hostes ob arma formidare.

BRVNDVSINI TVRCO.

Nó pudet eos te belli nefarii socios í arma euocare: quos semper hostes omíum acerrimos habuisti. Detestanda quidem arma tyráni sunt: cui post uictoriam inter crudelitatem scelera & libidines: captiuus mox seruiendum est.

TVRCVS SYRACVSANIS.

Audio uos Syracusani cú Agrigentinis: Messanif: & Cataneis aduersum nos (pro restituenda græcorum libertate) conspirasse. Nos idcirco ex Peloponesso copias ingētes Syracusas traicere parauimus: ut eos nūc hostes experiamini: quos prius socios nullo iure contempsistis.

SYRACVSANI TVRCO.

Cum gerēdi belli fiducia aduersum te arma sumpserimus: nil temere profecto aggredi in hostem uidemur. nam qui iustius de imperio certant: promptiores ad uictoriam redduntur.

TVRCVS ITALIE MAGISTRA^{lib.}

Germaniā: Gallias: & Hispaniam aduersum nos concitasse audio. uosq; illis ad bellum Duces exhibuisse. Parū sibi quidē consulere uidentur:

qui temere hostē ī pugnā nulla causā laescunt.
ITALIE MAGISTRATVS TVRCO.
Iustissima nobis tecum belli causa est : Qui sce-
uissimi Tyrāni crudelitātē ac scelera detestātes :
arma aduersum te uelut publicum nature hostē
sumpsimus . nec solum cum Germanis Gallis
Hispanis & uniuerso occidēte conspirauimus :
Sed liberas ciuitates etiā per legatos aduersus
Turcorū gentem undiq̃ sollicitamus . Idcirco
psua si a nobis cristianorū opulentissimi Reges
coactis ad bellū uiribus populos ī arma cōcita-
rūt . Ut tot crudelitates tuas furorē cedēs libidinē
incendia & urbium direptiones ulciscantur . ac
defensa hominum libertate : tuis ab iniuriis orbē
uindicemus . Iustissima quidem arma sunt : quibz
publica omnium salus contineatur .

TVRCVS REGI
FERDINANDO .

Egregias laudes tuas & inuidi animi magnitudinē
ac rerum gestarum gloriam libētissime accipio .
qui cum totiens bello hostes profligaueris : ea
ratione uicisti : ut uictis posses ignoscere . nec
ut iustissimam ultionis iram hostis publicus :

.XVII.

uerum animi clementiam quiuis in te experiret.
 Et quod summum in principe ducimus : fortuna
 quippe aduersa te semper inictuum praestitisti :
 nec in secundis rebus elatum . Hæc ideo de te
 libenter commemorauimus : quoniam sepe etiam
 uirtus in hoste laudatur.

REX FERDINANDVS TVRCO.

Et si pulcherrimum esse ducimus aliquo insigni
 merito ab hostibus laudari: quod eorū uerius
 probamur testimonio & amicorum sepe iudicio
 fallimur . Nos tamen uerbis non tam gloriae
 uoluptatem querimus : quā ut propria ex rebus
 gestis laudem assequamur . Hæc uero libētissime
 complector: cū tibi me uideri: quē simul hostes
 ob uirtutē admirari: & ciues ob iusticiam cole
 re possint.

TVRCVS SICVLIS .

Cartaginensium duces : quibus olim cum Romanis de impio
 orbis diu certatum est: multis uos sepe cladibus affli
 xere . quod partium studia secutos : exire in fidem reti
 neret . Nunc uero subsidia Rhodius ad halicarna
 stum misisse audio . & comertus omnes ad belli usum
 manibus onerariis comportasse . Vos igitur hostes pu
 blicos bello declarabimus . ut quod nos frustra leseritis

temeritatis penas luere cogantur. Non enī solum
nobis turum ē ab aliorum iniuriis uindicare: sed
hostibus etiam formidolosum.

SICVLI TVRCO.

Nec cōtra te arma sumpsimus: quos nūc Rhodius
subsidia ī halicarnasso misisse arguis: nec quē
piam affecisse iniuria uidemur: si crudelissimo
tyranno sociorū auxilia fidemq; anteponimus.
Noli igitur maiorum perfidiam siculis obicere
qua quidem omnibus ipse fidem datam ac ius
iurādū semp uolaueris, nec eos minis ptertere
dotes: quibus promptius est ad arma iniurias
quam ad uerba referre.

TVRCVS ALEXANDRINIS.

Mercatoribus uestris alexandrini pontum omnem
& asiam interdiximus. Nam cum Bituniorum
urbes ere alieno opprimerentur: legatos ad me:
Callipolis questum misere. Insuper negotiorū
uturas detestantes: quibus euiratum pecunie
exhauriatur. Sane ius nobis igitur uisum est: ad
multorū potius: quam ad paucorum utilitatem
respicere.

ALEXANDRINI TVRCO.

Et si minime ad uos pertinere uideatur: tecum

XVIII.

de priuatis rebus cognoscere : si tamen eadem
gesta fuerunt aut tentata quæ scribis : nec gratiã
a nobis : nec odiũ in hac re promereri . Cuiq̃
enim pro arbitrio res sua agit̃.

TVRCVS TARTARIS.

Quod multis sepe usu euẽit : ut uel metu aliquo aut
necessitate ĩ alios plerũq̃ deteriores fiant : uobis
quippe natura loci tribuit omniũ fore pessimos
qui uelut incõdita uulgi barbaries nullis legib̃
tenemini . Cum tamen ad nos pecunias nec in
tempore legatos miseritis : illas quidem exhibere
nobis per uim debere ostenditis .

TARTARI TVRSCO.

Stultum est profecto te a nobis exigere : qui aliorũ
spoliis ac rapto uiuamus . atq̃ ab his legationẽ
frustra expectas : qui nõ orandi studiũ : sed belli
gerendi curam foris suscipiunt . Mores præterea
nostros iam admirari nequaquam debes : cum
parum absint a ritu ferarum . Nam qui maiorũ
instituto ius ipsum in armis habent : cedibus
preda ac rapinis pro legibus utuntur .

TVRCVS ATHENIENSIBVS.

Gynasìa uestra Athenienses quibus florentissimam

rem publicã eximiaſq; philoſophiæ laudes aſſe-
cuti eſtis : nos maxime hortari uidentur : ut urbi
ueſtræ ignoſceremus . cum propter maiorꝝ ſapi-
entiam ac dignitatẽ: tum etiam ob ſtudia bõaz
artium: quas ſimul inuẽtas athenis ac perfectas
accepimus . Sed cum ueſtrum ſemp̃ i me odium
iſpe conſidero : beneficiis quidem uos potius ir-
ritare: quam ad gratiam promptiores mihi red-
dere uideor . Idcirco agros eleuſinæ incẽdio late
depopulati Apyero ad Megaras i prædã mili-
tũ diuiſimus . mox urbem etiam pari fato di-
repturi . Hoſtis enim clementiam ſepe uincit de-
licti magnitudine .

ATHENIENSES TURCO .

Non odio quidem aduerſum te nitimur . Quid enĩ
ſalua nobis libertate eſſe poteſt . Sed pro prima
liberis ac parẽtibus (quibus omnia debẽtur) ar-
ma ſumpſimus . Nec tecũ hoſtiliter agere uide-
mur ſi noſtra defendũs : cũ tu aliena oppugnes
Sed qd te maxime deceat reſpicere oportet . nũ
quid iſpi deliquerimus . Ignouit Sylla Athenis
Bis etiã Alexander uenia dignatus eſt . Quæ uero
tua dici uictoria poteſt ſi nos belli premium p-
dideris ? Debes igitur nos potius in exemplum

.XIX.

pietatis seruare: quo tibi facile omnium animos ad gratiam conciliabis: quam crudelitatem libidinem & furorem in captiuos ostendere quibus græcos aduersum te odio concitabis. Nos tamē quibus nulla ulterius belli fiducia est: nisi uenia dignaberis extrema fortiter audebimus. Quid enim pulchrius est: aut in humanis unquam iucundius esse potest: quam egregios ciues atque domesticos pro salute omnium se se irrepidos morti exponere?

TVRCVS THEBANIS.

Direptionem athenarum uos egre Thebani pertulisse audio, quos & belli socios & consilioꝝ in me participes extitisse iam pridem persuasimus. Vobis igitur quibus ingens hostium metus incessit idem rerum exitus fata debentur paresque atheniensibus calamitates. Hæc ideo significauimus: ut metu prius & scelerum conscientia mox uero grauioribus suppliciis torqueamini.

THEBANI TVRCO.

Deletis Atheniensibus non solum Thebanis annos:

uerū & græcis omnibus : quorū sepe libertatis
auctores excitimus : uires ad bellum auxisti: qui
armorum rabie uersi in furorem: te quidem ī tot
scelerum penas ultro reposcant . Solet & enim
plerūq; afflictis rebus ultima fati necessitas cerā
quoque miseris salutē polliceri. nec facile tyrāno
parere consuescunt: qui alius imperare didicerūt .

TVRCVS LACEDEMONIIS.

Exercitiū Lacedemonii: quē ad spartā oppugnandā
sub Cleandro misimus formidare uos audio : in
quo peditum . M. xx. delecta comparauimus .
Equitum uero leuis armaturæ. viiij. quoz etiam
uirtus ī bello eximia: ac fides non tā sepe nobis
spectata ē: quā hostibus formidolosa. Vos igitur
tot fortunæ calamitatib; affectos : ad rē publicā
ac ciuium salutem respicere oportet. ne si pristīa
maiorū uirtute bellū uobis supra uires aduersum
nos gerendum sit : mox temeritatis penas luere
cogamini. Pulchrum enim est gratiam in his ab
hoste promereri: quæ si facere recusamus : ad eā
mox tamen inuiti compellimur.

LACEDEMONII TVRGO.

Cleandro apud Laconas cum uniuerso exercitu

. XX .

nostro deditionē nosmet sponte fecimus . Tutius enim lacedemonii esse duxerunt hostium consilia admittere quom salubria uiderentur: quam arma experiri. Nee uisa nobis potior uictoria est : quā nullo rei publicæ detrimento patriam ab incēdo belli seruasse.

EPISTOLAE MAGNI TVRCI FINIVNT : A LAVDINO EQVITE HIEROSOLIMITANO EDITAE:

De Hermofrodita per d. An. Parnormitanum .

CARMEN DECASTICON.

Cum mea me genitrix gauido gestaret in alio

Quid pariat fertur consuluisse deos .

Mas sibi phebus ait:mas foemina: iunoq; neutrum .

Cumq; forem natus hermofreditus eram.

Querenti letum Iuno ait Occidet armis

Mars cruce phebus aquis fors rata qua; tulit.

Arbor obumbrat aquis conscendo decedit ensis

Quem tuleram casu labor & ipse super .

Pes hesit ramis subit caput amne tulicp

Foemina uir neutrum flumina tela cruce .

. FINIS .

.G.

.F.

.T.

Repertorium epistolaz hoc in uolumine conten
tarum.

Reperitur enim illa : quam scrip.

Turcus Zancassano:	folio .i.
Zancassanus turco:	fo. .ii.
Turcus zancassano:	fo. .ii.
Zancassanus turco:	fo. .ii.
Sexuares Rex Armeniæ turco:	fo. .ii.
Turcus Sexuari:	fo. .iii.
Soldanus turco:	fo. .iii.
Turcus soldano:	fo. .iiii.
Turcus Pontifici Romano.	fo. .iiii.
Pontifex romanus turco:	fo. .iiii.
Turcus Pontifici romano:	fo. .v.
Pontifex Romanus turco:	fo. .v.
Turcus Venetis:	fo. .v.
Veneti turco:	fo. .v.
Turcus Græciæ magistratibus:	fo. .vi.
Græciæ magistratus turco:	fo. .vi.
Turcus Venetis:	fo. .vi.
Veneti turco:	fo. .vi.
Turcus Genuensibus:	fo. .vii.
Genuenses turco:	fo. .vii.

.XXI.

Turcus Naritiis :	fo.	.vii.
Naritii turco:	fo.	.vii.
Turcus Corcyrensis:	fo.	.vii.
Corcyrenses turco:	fo.	.vii.
Turcus regi Cypriorum:	fo.	.viii.
Rex Cypriorum turco:	fo.	.viii.
Turcus Methonensibus :	fo.	.viii.
Methonenses turco:	fo.	.viii.
Turcus Coronensibus :	fo.	.viii.
Coronenses turco:	fo.	.ix.
Turcus Florentinis :	fo.	.ix.
Florentini turco:	fo.	.ix.
Turcus Ponticis :	fo.	.ix.
Pontici turco:	fo.	.ix.
Turcus Cretensibus :	fo.	.ix.
Cretenses turco:	fo.	.ix.
Turcus Chis :	fo.	.x.
Chii turco:	fo.	.x.
Turcus Epidauris :	fo.	.x.
Epidauri turco:	fo.	.x.
Turcus Nauplensibus :	fo.	.x.
Nauplenses turco:	fo.	.x.
Turcus Pannonius :	fo.	.xi.
Pannonii turco:	fo.	.xi.

Turcus Nacedonibo:	fo.	.xi.
Macedones turco:	fo.	.xi.
Turcus Asiaticis :	fo.	.xi.
Asiatici turco:	fo.	.xi.
Turcus Bithiniis :	fo.	.xi.
Bithinii turco:	fo.	.xii.
Turcus Delphicis :	fo.	.xii.
Delphici turco:	fo.	.xii.
Turcus Pergamentis :	fo.	.xii.
Pergament turco:	fo.	.xii.
Turcus Michelenis :	fo.	.xii.
Micheleni turco:	fo.	.xii.
Turcus Amazoniis :	fo.	.xiii.
Amazonii turco:	fo.	.xiii.
Turcus Illiricis :	fo.	.xiii.
Illirici turco:	fo.	.xiii.
Turcus Rhodiis :	fo.	.xiii.
Rhodii turco:	fo.	.xiii.
Turcus Rhodiis :	fo.	.xiii.
Rhodii turco:	fo.	.xiii.
Turcus Epiris :	fo.	.xiii.
Epiri turco:	fo.	.xv.
Turcus Dalmatis :	fo.	.xv.
Dalmatae turco:	fo.	.xv.

XXII.

Turcus Appulis :	fo.	.xv.
Appuli turco:	fo.	.xv.
Turcus Brundusinis :	fo.	.xv.
Brundusini turco:	fo.	.xvi.
Turcus Syracusanis :	fo.	.xvi.
Syracusani turco:	fo.	.xvi.
Turcus Italie magistratibus :	fo.	.xvi.
Italie magistratus turco:	fo.	.xvi.
Turcus Regi Ferdinando:	fo.	.xvi.
Rex Ferdinandus turco.	fo.	.xvii.
Turcus Siculis :	fo.	xvii.
Siculi turco:	fo.	xvii.
Turcus Alexandrinis :	fo.	.xvii.
Alexandrini turco:	fo.	xvii.
Turcus tartaris :	fo.	xviii.
Tartari turco:	fo.	.xviii.
Turcus Atheniensibus :	fo.	.xviii.
Athenienses turco:	fo.	.xviii.
Turcus thebanis :	fo.	.xix.
Thebani turco:	fo.	xix.
Turcus Lacedemoniis :	fo.	.xix.
Lacedemonii turco:	fo.	.xix.

Finis tabulæ eplāz magni turci: quæ sunt. lxxxx.

Inc. 1342

